

Sygn. akt: III AUa 740/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Lucyna Guderska

Sędziowie: SSA Jolanta Wolska (spr.)

SSA Mirosław Godlewski

Protokolant: stażysta Agata Józwiak

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2012 r. w Łodzi

sprawy **H. D.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o dodatek pielęgnacyjny,

na skutek apelacji H. D.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 22 lutego 2012 r., sygn. akt: IX U 1199/11;

oddala apelację.

Sygn. akt: III AUa 740/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., decyzją z dnia 19 września 2011 r., odmówił H. D. prawa do dodatku pielęgnacyjnego do pobieranej przez niej emerytury, wobec braku spełnienia przesłanek z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), powoływanej dalej jako „ ustawa o emeryturach i rentach z FUS ”.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawczyni domagała się jej zmiany oraz przyznania przedmiotowego dodatku. W uzasadnieniu podniosła, iż zaskarżona decyzja jest niezgodna ze stanem faktycznym, ponieważ chodzi ona jedynie przy pomocy kul, bądź też trzymając się przedmiotów. Dodatkowo podała, że ma problemy z myciem i ubieraniem, nie jest w stanie zrobić sprawunków, ani gotować. W tej sytuacji wymaga pomocy innej osoby.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, argumentując swoje stanowisko tym, że ubezpieczona nie spełniła ustawowych warunków do dodatku pielęgnacyjnego, w tym niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi, wyrokiem z dnia 22 lutego 2012 r., oddalił odwołanie.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w następującym stanie faktycznym i jego prawnej ocenie:

H. D., urodzona (...), uprawniona od maja 2003 r. do emerytury, wystąpiła w dniu 16 czerwca 2011 r. z wnioskiem o przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Badający ubezpieczoną w dniu 12 lipca 2011 r. lekarz orzecznik ZUS, a następnie w dniu 18 sierpnia 2011 r. komisja lekarska ZUS, po uprzednim rozpoznaniu u wnioskodawczyni otyłości patologicznej z przeciążeniem układu ruchu, cukrzycy typu 2 leczonej insuliną – nie wyrównanej metabolicznie, nadciśnienia tętniczego, zmian zwyrodnieniowo - dyskopatycznych kręgosłupa oraz zmian zwyrodnieniowych kolan, orzekli, że nie jest ona niezdolna do samodzielnej egzystencji.

Powyższe orzeczenie stanowiło podstawę do wydania zaskarżonej decyzji z dnia 19 września 2011 r., odmawiającej zainteresowanej prawa do dodatku pielęgnacyjnego, z przyczyn podanych w uzasadnieniu decyzji.

W toku postępowania odwoławczego ubezpieczona została zbadana przez biegłego sądowego lekarza chorób wewnętrznych – prof. L. P., który rozpoznał u badanej następujące schorzenia: otyłość prostą ołbrzymią ((...) 57), zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z wielopoziomową dyskopatią L1/2/3 i L5/S oraz objawowym zespołem bólowym na tle przeciążeniowym, zmiany zwyrodnieniowe stawów kolanowych z objawowym zespołem bólowym przeciążeniowym, nadciśnienie tętnicze chwiejne bez powikłań ze strony serca, cukrzycę typu 2 (od 2002 r.), lezoną środkami doustnymi i insuliną, z wysokimi stężeniami glikemii na czczo, a także prawdopodobieństwo występowania bezdechu śródśennego. Stwierdzone u odwołującej się schorzenia powodują naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do pracy, nie uzasadniają one jednakże orzeczenia niezdolności do samodzielnej egzystencji. Wnioskodawczyni chodzi samodzielnie z pewną trudnością, posiłkując się kulami łokciowymi. Rozbiera się i ubiera samodzielnie, ma zachowany w pełni kontakt słowno – logiczny.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ H. D. nie spełniła koniecznych warunków do nabycia prawa do dodatku pielęgnacyjnego, o jakich mowa w przepisie art. 75 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 ze zm.), a przede wszystkim niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd pierwszej instancji, z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji swojego wyroku.

Wyrok ten zaskarżyła w całości apelacją H. D., zarzucając orzeczeniu, że jest ono dla niej krzywdzące, niezgodne ze stanem faktycznym. Apelująca podniosła, iż sama nie jest w stanie dać sobie rady w codziennych trudnościach. W latach 1967 - 1983 pracowała w piekarni, wykonując ciężkie prace fizyczne związane z produkcją, dźwigając ciężary. Następstwem tej wyczerpującej pracy jest uszkodzenie kręgosłupa lędźwiowego, piersiowego i szyjnego, a także bóle kręgosłupa, barków i kolan, zawroty głowy. Dodatkowo cierpi na nadciśnienie tętnicze oraz cukrzycę. Wnioskodawczyni podaje, iż ma trudności z myciem, czesaniem, ubieraniem, chodzi o kulach. Mieszka w bardzo trudnych warunkach, tj. w małym mieszkaniu, które zostało wydzielone w budynku gospodarczym. Od 1997 roku leczy się u kardiologa. Najbardziej dokucza jej choroba o podłożu neurologiczno – ortopedycznym.

Formułując powyższe zarzuty, skarżąca wniosła o zmianę wyroku oraz o przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Ubezpieczona załączyła do apelacji skierowanie do szpitala z dnia 28 lutego 2012 r., na leczenie rehabilitacyjne. W dniu 17 grudnia 2012 r. nadesłała do akt zaświadczenie Zespołu (...) w Ł. Oddział Fizjoterapii i (...) w S., z którego wynika, że od dnia 29 listopada 2012 r. przebywa w Oddziale z rozpoznaniem: „ zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, dyskopatia L1- L2, L2- L3 i L5-S1, zwyrodnienie stawów kolanowych, nadciśnienie tętnicze, cukrzyca typu 2, otyłość ”.

Pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – I Oddziału w Ł. E. C. domagała się oddalenia apelacji.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem Sąd pierwszej instancji wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawnych, w niczym nie naruszając art. 233 § 1 k.p.c.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym przede wszystkim opinia biegłego lekarza chorób wewnętrznych, wskazuje na trafność ustaleń Sądu Okręgowego w spornej kwestii nieistnienia u H. D. niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Biegły ten, po uprzednim zbadaniu ubezpieczonej oraz bardzo wnikliwej analizie jej kompletnej dokumentacji medycznej (została ona opisana szczegółowo w treści opinii z dnia 12 stycznia 2012 r. – k. 11 - 14 akt sądowych), w sposób jednoznaczny podał, że rozpoznane u wnioskodawczynie schorzenia nie naruszają sprawności organizmu (zdolność poruszania się, ubierania, rozbierania, wykonywania czynności związanych z codziennym życiem) w stopniu wymagającym zapewnienia badanej stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Skarżąca jest zdolna do samoobsługi i tym samym do samodzielnej egzystencji.

W świetle powyższej opinii, nie ma racji strona apelująca, twierdząc, że Sąd Okręgowy dokonał ustaleń faktycznych niezgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy, że w sposób nieuprawniony nie przyjął istnienia u odwołującej się niezdolności do samodzielnej egzystencji. Wbrew zarzutom skarżącej, biegły miał na uwadze wszystkie występujące u niej choroby, w tym dotyczące narządu ruchu oraz układu krążenia, a także cukrzycę. Biegły w sposób wnikliwy ocenił stopień nasilenia tych chorób, a zwłaszcza wpływ schorzeń na ogólne funkcjonowanie skarżącej w życiu codziennym, stwierdzając kategorycznie, iż jest ona zdolna do samodzielnej egzystencji. Ocena ta pozostaje w zgodzie z oceną dokonaną przez lekarzy w toku postępowania przed organem rentowym, którzy podobnie uznali, że brak jest podstaw do orzekania o niezdolności ubezpieczonej do samodzielnej egzystencji. W toku tych badań dokonano między innymi oceny stanu wnioskodawczynie według zmodyfikowanej skali Barthel, przy czym wynik kwalifikacji wyniósł 85 punktów, co nie oznacza jeszcze niezdolności do samodzielnej egzystencji.

O tym, czy wnioskodawczynie nabywa prawo do dodatku pielęgnacyjnego, decyduje wyłącznie spełnienie przesłanek z art. 75 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 5, cytowanej już ustawy o emeryturach i rentach, nie zaś jej aktualna sytuacja życiowa, przeszłość zawodowa, kłopoty rodzinne. Z prawidłowych ustaleń poczynionych w rozpoznawanej sprawie wynika w sposób jednoznaczny, że H. D. nie jest aktualnie osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji w rozumieniu przepisu art. 13 ust. 5 ustawy, co oznacza, iż nie ma ona prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Podnoszona przez stronę apelującą okoliczność pogorszenia stanu zdrowia oraz fakt potrzeby hospitalizacji, mogą stanowić o celowości wystąpienia przez ubezpieczoną z nowym wnioskiem o przyznanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny w Łodzi, na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji swojego wyroku.